

եւ կարտերի վերայից, կամ այլ ճանապարհորդների ուսումնասիրութիւններից: Տառերի ձայները կովկասում գործածուած սովորականն է: Չեմ եղել նոյնպէս Թեւիս, Մաճիխեւ եւ Աջարա:

Ես չեմ կարող պնդել, որ մի սովորով գործ եմ տալիս պատմութեան եւ դրականութեան, քանի որ ես ինքս անձամբ նրա թերութիւնները նկատել եմ. բայց ես տալիս եմ ճանապարհորդական նկատողութիւններս, ժողովրդի կենդանի բարբառի արտասանութիւնը եւ նրանց տուած բացատրութիւններն ու աւանդութիւնները: Ես այդ բոլորը, համեմատելով մեր հին պատմագիրների թողած յիշատակարանների հետ, ենթադրութիւններս նոյնպէս տալիս եմ ծանօթութիւններով: Ես մի ճանապարհ, մի նեղ կաճան եմ բաց անում, յուսալով՝ որ ինձնից յետոյ գալողները կ'ընդարձակեն այդ անցքը, ուր երկաթուղի եւ հէրօպլան կը հաստատեն եւ իսկութիւնը կը յանձնեն գիտական աշխարհին: Թող ներեն ինձ, որ ես շտապում եմ այդ կատարելու, քանի որ համոզուած եմ, որ բարբարոս ձեռքերը, նեղ մտածողները եւ շովէնները գործում, ոչնչացնում են այդ մնացորդները, այլանդակում են, եւ լալա փաշայի կիսակործան թողածները իսպառ անհետացնում են:

Կան բազմաթիւ թրքականացած յատուկ անուններ, որ թուրքերէն քարտէզների